

mænd saavel som enhver Anden vilde komme til at see paa vore Folkehøiskoler med mere venlige Øine, end det maasse for Øieblikket er Tilfældet.

Dresing: Der er en Post paa det foreliggende Finantslovsforslag, som allerede iforgaars er bleven bragt paa Dmtale af den ærede 2den Landssthingsmand for 11te Kredts (Kier), og som jeg skal tillade mig at dvæle et Par Øieblikke ved; det er under det lærde Skolevæsens Indtægter, Post 4, a: „Skolefontingenter“, som her ere opførte med 59,000 Rd. mod 51,000 Rd. i det af Regjeringen forelagte Lovforslag; Posten fremtræder altsaa med en Forhøielse af 8,000. Jeg har jo vistnok ikke noget Haab om at se denne Post ændret, saaledes at disse 8,000 Rd. igjen blive udslættede, dels naar jeg ser hen til den Stilling, Landsstinget i Reglen indtager til Finantslevens, og dels naar jeg mindes den Udtalelse, vi i samme Møde, altsaa iforgaars, horte af den høitærede Kultusminister, skjøndt jeg dog holder mig overbevist om, at dette netop var et af de Punkter, som han antydede, at han kunde ønske ændrede, men som han ikke vilde røre ved, naar Finantslovsforslaget ikke af andre Grunde maatte komme tilbage til det andet Thing. Men uagtet jeg altsaa ikke tør vente at faae denne Post ændret, kan jeg dog ikke Andet end udtale min dybe og alvorlige Beklagelse over denne Forhøielse, og jeg skal sige hvorfor. Ved i sidste Samling at vedtage en ny Undervisningsplan for det lærde Skolevæsen, besluttede man at nedlægge de to nederste Klasser i de lærde Skoler, og der blev efter min fulde Overbevisning derved tilføjet disse Instituter et søleligt og alvorligt Anse; thi det var netop disse Klasser, som væsentlig bare sig selv, det var dem, der glædede sig ved en stadig Tilgang, ved en større Frelventis. Men ved nu at forhøie Skolepengene vil man end yderligere forringe Discipelantallet, idet Forældrene af Hensyn til Skolepengenes Størrelse naturligtvis ville holde deres Børn borte fra disse Skoler; det vil da være let om faa Aar at gjøre et Regnestykke op, som viser, hvilken uforholdsmæssig stor Sum disse unge Mennesker koste, og det

vil da være en let Sag at give disse Instituter Naadesstødet og henvise dem til den private Industri. Et saadant Resultat vilde jeg anse for meget sørgeligt, og jeg er vis paa, at hele Samfundet vil føle de sørgelige Følger deraf, men der vil dog hengaa en Aarrække, inden det ret bliver tydeligt, og da vil det ikke være muligt at rette den begaaede Feil. Da jeg har denne Betragtning af dette Forhold, og da jeg ser paa det med stor Belymring og Frygt, saa er det ganske naturligt, at jeg vilde ønske, om det var muligt, at forene mig med den ærede Landssthingsmand for 11te Kredts for at søge denne Post paa Finantsloven ændret.

Formanden: Jeg skal nu give Ordet til den 3die Landssthingsmand for 7de Kredts (M. P. Hansen), men det ærede Medlem begjærede Ordet under et Foredrag, der nys blev holdt af den 6te Landssthingsmand for 9de Kredts (M. Andersen) om Folkehøiskoler, og jeg formoder altsaa, at det ærede Medlem vil tale om samme Materie. Jeg skal nu heller ikke lægge nogen Hindring i Veien derfor, men jeg finder mig dog foranlediget til at gjøre opmærksom paa, at ogsaa dette Punkt maa holdes i en vis Almindelighed, og navnlig maa jeg finde det vigtigt at komme ind paa at drøfte den enkelte Bøndehøiskoles Værd eller Ikke-Værd. Den ærede Landssthingsmand har Ordet.

M. P. Hansen: Ja, det var ganske rigtigt under det Foredrag, vi nylig horte af min ærede Sidemand, at jeg tillod mig at begjære Ordet, fordi man ogsaa hos Folk udenfor kan møde de samme modstridende Anskuelse om Bedømmelsen af disse Skoler, som allerede have gjort sig gjældende i dette Thing. Bedømmelsen deraf afhænger jo imidlertid for en stor Del af den større eller mindre Nøjsomhed, hvormed man stiller sine Fordringer overfor disse Skoler, især efter den nuværende Tilstand, hvori vore Almueskoler befinde sig. Det er jo indlysende for os Alle, at naar Almueskoleundervisningen afflattes med det 14de Aar, saa ligger der jo for dem, som siden se sig i Stand til at frekventere en